

anden Vej, der syntes farbar. Derfor stod vi ogsaa paa det Standpunkt overfor Højre, der sagde: Midlertidig Valglov og stillede Forslag om en Dagsorden angaaende midlertidig Valglov, at vi sagde: Det betyder blot at slaa Sagen ihjel til Glæde for de Partier, som stillede det nævnte Alternativ op. Saa kom der et Øjeblik, da det ærede Medlem selv var med dertil, da hans Regerings Chef viste en ny Vej og fik Venstrereformpartiets Bestyrelse, dets Formand, det ærede Medlem fra Ringkøbing (J. C. Christensen), med dertil, og saa snart denne Vej havde vist sig og altsaa maatte være farbar, naar det ærede Medlem fra Assens forsøgte den, vare vi selvfølgelig villige til at gaa den. Det sørgelige var, at Højre, som i 1905 holdt paa den midlertidige Valglov, da der ingen Mulighed var for den, saa snart der viser sig Mulighed derfor, opgiver den, hvorved Højre atter slaar fast, at det, som det mest frygter for i denne Sag, er et Resultat.

De Radikale have ved Odense-Programmet og ved deres senere Holdning, ligesom Socialdemokratiet ved sin Holdning i hele denne Sag, med alle vore Taktiksvingninger, om man vil — vi have været villige til at gaa forskellige taktiske Veje, Grundlovens Opfyldelse, Grundlovens Ændring, midlertidig Valglov, en hvilken som helst Vej, der kunde føre til et rimeligt Maal —, vist, at for os var der kun een Interesse: Kravet om at naa frem til et Resultat. De andre have ved deres Taktiksvingninger vist, at for dem var der kun et Maal, nemlig ikke at naa til et Resultat

Ordføreren (Berntsen): Det ærede Medlem siger, at vi ere slaaede ind paa en ny Vej i 1908. Jeg maa gøre opmærksom paa, at den Regering, hvoraf jeg havde den Ære at være Medlem, vilde kun gaa den Vej under den bestemte Forudsætning, at den fandt Tilslutning hos samtlige Partier i Folketinget og i Landstinget, og da det viste sig, at det ikke var gørligt, vilde vi ikke til Trods for den Stemning, der rejstes fra forskellige Sider, prøve en midlertidig Ordning. Vort oprindelige Standpunkt har altid været det, det er nu, at en Udvidelse af Valgkredsens Tal kun bør ske i Forbindelse med en Grundlovsændring, og det Standpunkt finder jeg fuldt ud forsvarligt. Thi det er givet, at der her i Landet er en overvejende Stemning imod at gaa til et saa stort Antal Folketingsmænd, som den nuværende

+

Grundlov foreskriver. Dersom man strengt skulde opfylde Grundlovens nuværende Bestemmelse, vil man jo nu være nødt til at gaa til ca. 170 Folketingsmænd. Det forekommer mig, at det er et altfor stort Antal til at repræsentere et saa lille Land som Danmark. Jeg viste i Gaar i mit Foredrag den historiske Udvikling, og det er den, at der i dette Ting lige fra Grundlovens Givelse og indtil Begyndelsen af 90erne var overvejende Stemning imod at forøge Tallet ud over de 100 Folketingsmænd, som dette Ting har bestaaet af lige fra Grundloven til nu. Tyungen af den stærke Udvikling af Indbyggertallet, tvungen af den stærke Indvandring til Byerne fra Landet, gik man i 1894 til en midlertidig Ordning, men det blev mødt med saa megen Modstand ogsaa fra Socialdemokraterne, saa der heller ikke af den Grund er nogen som helst Anledning for os til at gaa den Vej nu. Jeg anbefaler derfor Tinget at følge os i denne Sag.

Borghjerg: Det ærede Medlem fra Assens (Berntsen), vil stadig over i en anden Gade. Jeg ved ikke, hvad det vedrører Sagen, at hans Regering i 1908 søgte at faa alle Partiers Medvirkning. De erklærede den Vej for farbar, de ønskede at gaa den Vej, som Regeringen nu foreslaar. De fik alle Partier her i Salen med . . . (Afbrydelse) . . . de fik Tilslutning fra samtlige Partiers Formænd her i Tinget, de fik Tilslutning . . . (Afbrydelse fra Bjerre) . . . det ærede Medlem fra Randers Landkreds kan læse den Erklæring om Sagen, som det ærede Medlem fra Æbeltoft (N. Neergaard) har afgivet her i Salen, hvori der udtrykkelig staar, at Venstrereformpartiets Bestyrelse gik med dertil; først da Sagen kom for i et Partimøde, rejste der sig Betænkeligheder. Det ærede Medlem fra Randers Landkreds sad formodentlig ikke i Bestyrelsen, men Bestyrelsen med sin Formand, det ærede Medlem fra Ringkøbing (J. C. Christensen) gik med dertil, de fik Tilslutning fra Højres daværende Formand, det forhenværende ærede Medlem fra Thisted (N. Andersen), de fik Tilslutning fra samtlige Ledelser af samtlige Grupper her i Salen. At de saa fik sig et Nej oppe i Landstinget, tror jeg hænger sammen med den Maade, hvorpaa der blev spurgt. Jeg har henvist til en Artikel i Højrebladet „Jyllandsposten“, der udtrykkelig erklærede, at havde Regeringen sat nogen Kraft ind paa Sagen, var det lykkedes at gennemføre den baade her og